

Skatteetaten

Vår ref.: Solveig Irgens
Sted: Oslo
Dato: 30.09.2022

Høringsuttalelse om forslag til endring av forskrift om kontroll av nettvirksomhet og avregningsforskriften – innføring av modell for deling av overskuddsproduksjon

Om Hovedorganisasjonen Virke

Hovedorganisasjonen Virke organiserer og representerer over 25 000 virksomheter med mer enn 300 000 ansatte innenfor handel og andre tjenesteytende næringer.

Handels- og tjenestenæringen spiller en sentral rolle i norsk økonomi og sysselsetter nærmere 70 prosent av alle arbeidstakere i privat sektor. En fortsatt konkurransedyktig handels- og tjenestenæring er avgjørende for fremtidig jobbvekst og verdiskaping i Norge.

Innledning

Omstillingen til bruk av fornybar energi vil påvirke dagens og fremtidens arbeidsplasser også i handels- og tjenestenæringen. Å vurdere risiko og muligheter knyttet til dette er avgjørende for lønnsomme og grønne arbeidsplasser

Handels- og tjenestenæringen har både direkte og indirekte påvirkning på klima og miljø. Næringen har sine største direkte utslipp fra transport og har også stor påvirkning på bruk av energi til oppvarming, kjøling, lys og teknisk utstyr i egne lokaler.

Forslaget om endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet og avregningsforskriften og innføring av modell for deling av overskuddsproduksjon berører i størst grad de av våre medlemmer som besitter forretnings- og logistikkbygninger med store takflater. Dette gjelder særlig virksomheter i varehandelen.

Varehandelen møter stadig større etterspørsel etter og krav til reduksjon av utslipp fra transport av varer. F. eks gjelder dette byggevarehandelen som i stadig større grad må etterleve krav til utslippsfrie byggeplasser. Det er imidlertid forventet at hele bredden av varehandel på sikt vil møte krav til utslippsfri transport inn og ut av de store byene. Dette innebærer at virksomheter i varehandelen de neste årene vil måtte gjøre store investeringer i elektriske vare- og lastebiler – og dermed også øke forbruket sitt av elektrisitet betydelig.

Potensialet for solkraft på bygg i Norge stort, og solkraft kan spille en viktig rolle i den norske kraftbalansen. I dagens anstrengte kraftsituasjon er det nødvendig å skaffe mye kraft på kort tid slik at kraftbalansen bedres og strømprisene holdes nede. Det går i all hovedsak raskere og innebærer færre konflikter å bygge ut solkraft, særlig mtp

solenergianlegg som installeres på allerede utbygde areal slik som tak og fasader på næringsbygg, enn annen fornybar kraftproduksjon.

Virke mener det er helt nødvendig med en helhetlig tilnærming der samtlige virkemidler knyttet til solkraft sees under ett for å kunne realisere det store potensialet som ligger i storstilt utbygging av solenergi i Norge. For Virkes medlemmer innenfor varehandel er det også nødvendig å se utbygging av solenergi i sammenheng med behovet for ladeinfrastruktur for lastebiler ved naturlige laste- og lossepunkter, som lagerbygninger.

Innspill til forslagene til forskriftsendringer

Selv om potensialet for kraftproduksjon er betydelig på store næringsbygg, er det i dag mest lønnsomt for virksomheter å produsere energi til eget forbruk. I mange lager- og logistikkbygninger hvor det ikke er kjøle- eller fryseanlegg, er det lavt energibehov om sommeren når solcelleanlegg produserer mest energi. Dette innebærer at svært mange virksomheter ikke utnytter hele arealet som er egnet for energiproduksjon og at potensialet for kraftproduksjon ikke utnyttes til det beste for samfunnet.

I varehandelen er det vanlig at flere handelsvirksomheter holder til i samme område, f.eks i handels- eller næringsparker, og at bygningene ikke har samme gårds- og bruksnummer. Det er stor variasjon i energiforbruk mellom de ulike virksomhetene i en slik handelspark. Det er også variasjon mellom virksomheter om de eier bygget eller om de er leietakere.

Deling av produksjon begrenset til å gjelde innenfor én eiendom og maksgrense på hvor mye som kan deles per eiendom

Virke mener det er avgjørende at myndighetene får på plass delingsløsninger som gjør det lønnsomt for byggeiere å bygge ut solkraft utover eget strømforbruk og kan levere overskuddet til nabovirksomheter. Dette er ikke tilstrekkelig ivaretatt i forslaget til forskriftsendringer. Både systemgrensen på 500 kWp satt svært lavt og forslaget gir ikke anledning til å dele strøm mellom eiendommer.

Virke foreslår at grensen på 500 kWp fjernes. Virke mener også det er nødvendig å unnta fra avgifter salg av overskuddsstrøm til naboeiendommer i såkalte mikronett. Lokal energiproduksjon og deling av overskuddsstrøm (og overskuddsvarme der dette er relevant) kan bidra til å avlaste, snarere enn å overbelaste nettet.

Avregningspunkt

Virke forstår forslaget til forskriftsendring dithen at behovet for å sikre at nettselskapene samler flere målepunkt tilhørende en og samme kunde, slik at det avregnes for samlet netto kraftforbruk (såkalt samfakturering), heller ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Dette er relevant i store næringsbygg med store solcelleanlegg. Her vil virksomheten måtte betale full nettleie samt avgifter på strøm flere ganger fordi anlegget totalt sett består av flere målepunkter. En slik plusskunde vil med andre ord risikere å betale full nettleie og avgifter på strøm som produseres til eget forbruk til tross for at strømflyten i realiteten ikke krysser tomtegrensen.

Virke mener det er nødvendig å fjerne denne unødvendige hindringen for lønnsomme investeringer i lokal kraftproduksjon. Dette er spesielt viktig for virksomheter som ønsker å lade elektriske lastebiler på egenprodusert strøm.

Plusskundeordningen og samfakturering

Gjennom plusskundeordningen blir tilknytningspunkt benyttet som avgrensning for ordningen ved at kunder som mater ut mer enn 100 kWh/h setter en begrensning for plusskunden. Kunder med høyere utmatet effekt enn denne grensen regnes ikke som plusskunder og det stilles krav om konsesjon.

Konsesjonsloven stiller samtidig krav om at kunder med årsproduksjon på over 1 GWh må søke konsesjon, men her er beregningspunktet knyttet til organisasjonsnummer, dvs eierskapet og ikke tilknytningspunktet. Denne praksisen medfører at for eksempel en virksomhet hvor solkraftproduksjonen fordeles på flere målepunkter, risikerer å bli konsesjonspliktig selv om hvert målepunkt hver for seg har en lavere utmatningseffekt enn 100 kWh/h og lavere årsmiddelproduksjon enn 1 GWh for anlegget.

Virke foreslår derfor, i likhet med Solenergiklyngen, å samle beregningspunktet for konsesjonsplikt slik at det settes til målepunkt for nettilknytning. For virksomheter med flere tilknytningspunkt på samme bygg skal avregningspunktet gjelde for samtlige målere, dvs samfaktureres.

Videre foreslår Virke at myndighetene vurderer et tidsbegrenset fritak fra konsesjonsplikt for å etablere lavspenningsledninger til nabobygg for salg av kraft, og at myndighetene også vurderer å øke effektgrensen for hvor stort et solenergianlegg kan være før konsesjonsplikten inntreffer.

Med vennlig hilsen
Hovedorganisasjonen Virke

Stian Sigurdson
Direktør Samfunnspåvirkning

Solveig Irgens
Seniorrådgiver